

**UCHWAŁA NR XXI/143/2016
RADY MIEJSKIEJ W WÓLCZYNIĘ**

z dnia 29 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wołczyn na lata 2016-2018

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2016 poz.446), art.176 pkt 1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2016 poz.575) Rada Miejska w Wołczynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny w Gminie Wołczyn na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady

Waldemar Antkowiak



**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE WOŁCZYN
NA LATA 2016 - 2018**



Wołczyn 2016

SPIS TREŚCI:

| | | |
|--------------|---|-----------|
| I. | WSTĘP | 4 |
| II. | PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU | 5 |
| III. | OCENA SYTUACJI (ANALIZA PROBLEMU) | 6 |
| IV. | CELE PROGRAMU | 9 |
| V. | REALIZACJA CELÓW PROGRAMU | 10 |
| VI. | REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU | 12 |
| VII. | ŹRÓDŁA FINANSOWANIA | 13 |
| VIII. | MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU | 13 |

I. WSTĘP

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Wołczyn na lata 2013 – 2015 został przyjęty Uchwałą XXXVII/271/2013 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 27 listopada 2013 r. Program był odpowiedzią na wejście w życie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Rodzina jest grupą, środowiskiem i instytucją społeczną, której ważność, miejsce i rola we współczesnym społeczeństwie są niezwykle istotne. Jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, zaspokajającym potrzeby człowieka, spełniającym wiele funkcji. Rodzina jako najlepsze i najważniejsze naturalne środowisko dla rozwoju dziecka powinna odgrywać główną rolę w jego prawidłowym rozwoju i wychowaniu. Jednak często tak nie jest, nie wszystkie rodziny potrafią prawidłowo wypełniać swoje zadania. W sytuacjach, gdy dziecko nie ma zapewnionej prawidłowej opieki przez rodziców, jest ono umieszczane w pieczy zastępczej. Aby przeciwdziałać temu zjawisku należy podejmować działania zgodne z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zawarte w niniejszym Programie. Głównym celem programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz przeciwdziałanie sytuacjom opuszczenia przez dziecko naturalnej rodziny.

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne

i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Działania profilaktyczne wobec dziecka i rodziny mają pierwszeństwo przed podjęciem interwencji, a wsparcie instytucjonalne następuje w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie rozwiązać nie potrafi. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Dlatego też należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU

Działania samorządu gminnego określa art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - c) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art.187a ust. 1 (realizacja rządowych programów wspierania rodziny).

III. OCENA SYTUACJI (ANALIZA PROBLEMU)

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych występujących w Gminie Wołczyn ze szczególnym uwzględnieniem problemu niewydolności rodzin skutkującej zabraniem dziecka z rodziny naturalnej i umieszczeniem go w pieczy zastępczej.

Gmina Wołczyn jest gminą miejską, liczącą 13 467 mieszkańców (dane z Urzędu Miejskiego w Wołczynie stan na 31.12.2015r). Gmina Wołczyn położona jest w północnej części województwa opolskiego na Nizinie Śląskiej, wchodzi w skład powiatu kluczborskiego. Obszar gminy wynosi 241 km² (24086 ha). Gminę tworzy 20 sołectw (Brynica, Bruny, Brzezinki, Duczów Wielki i Mały, Gierałcice, Komorzno, Krzywiczyny, Ligota Wołczyńska, Markotów Duży, Markotów Mały, Rożnów, Skałagi, Szum, Szymonków, Świniary Małe, Świniary Wielkie, Wąsice, Wierzbica Dolna, Wierzbica Górna, Wierzchy)

i miasto Wołczyn. Gmina ma charakter rolniczo – produkcyjny. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kluczborku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z Gminy Wołczyn wynosiła 654 osób, w tym 373 kobiet i 281 mężczyzn.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie. Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie wynika, że w 2013 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 477 rodzin, w 2014 roku 436 rodzin, w 2015 roku 405 rodzin.

Główne powody udzielania wsparcia osobom i rodzinom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie w latach 2013, 2014 i 2015 zawiera tabela nr 1.

Tabela Nr 1 Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

| Przyczyny trudnej sytuacji życiowej | Lata | | |
|--|------|------|------|
| | 2013 | 2014 | 2015 |
| Ubóstwo | 207 | 193 | 206 |
| Bezdomność | 13 | 12 | 13 |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa | 67 | 62 | 60 |
| Bezrobocie | 332 | 299 | 282 |
| Niepelnosprawność | 144 | 142 | 141 |
| Długotrwała lub ciężka choroba | 122 | 134 | 142 |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: | 129 | 121 | 109 |
| - rodziny niepełne | 61 | 54 | 47 |
| - rodziny wielodzietne | 21 | 19 | 16 |
| Przemoc w rodzinie | 4 | 2 | 3 |
| Alkoholizm | 94 | 91 | 83 |
| Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego | 3 | 7 | 7 |

Źródło: opracowania własne OPS

Tabela nr 2 zawiera dane na temat struktury rodzin z dziećmi korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie w latach 2013-2015.

Tabela Nr 2 Struktura liczebności rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej

| Lp. | Liczba dzieci w rodzinie | Lata | | |
|-----|--------------------------|------|------|------|
| | | 2013 | 2014 | 2015 |
| 1. | Rodziny z dziećmi ogółem | 216 | 189 | 164 |
| 2. | O liczbie dzieci: | | | |
| | 1 | 85 | 69 | 58 |
| 3. | 2 | 65 | 61 | 48 |
| 4. | 3 | 45 | 35 | 33 |
| 5. | 4 | 13 | 19 | 19 |
| 6. | 5 | 7 | 5 | 6 |
| 7. | 6 | 1 | 0 | 0 |
| 8. | 7 i więcej | 0 | 0 | 0 |

Źródło: opracowania własne OPS

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, nadzór kuratora nie przynosi wymaganych efektów, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczeniem go poza rodziną biologiczną. Do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wołczyn niezbędne są dane na temat dzieci z Gminy Wołczyn pozostających w poszczególnych formach pieczy zastępczej. Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr 3.

Tabela Nr 3 Dzieci z Gminy Wołczyn przebywające w pieczy zastępczej

| | Lata | | |
|---|-------------|-------------|-------------|
| | 2013 | 2014 | 2015 |
| Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej | 27 | 30 | 28 |
| Liczba dzieci w rodzinach zastępczych | | | |
| w tym: | 24 | 24 | 22 |
| - liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych | 16 | 14 | 14 |
| - liczba dzieci w rodzinach zastępczych niespokrewnionych | 8 | 10 | 8 |
| Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychow. | 3 | 6 | 6 |

Źródło: dane PCPR w Kluczborku

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym po 2011 roku., Wydatki Gminy w tym zakresie obrazuje tabela nr 4.

Tabela Nr 4 Koszty Gminy Wołczyn za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

| | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Wydatki ponoszone w ramach współfinansowania kosztów pobytu dzieci z Gminy Wołczyn w pieczy zastępczej (rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze) | 8048,80 zł | 20187,95 zł | 44541,12zł | 66220,36zł |

Źródło: opracowania własne OPS

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminie Wołczyn w 2013 roku (w okresie 1.07.2013r.-15.12.2013r.) zatrudnionych było 2 asystentów rodziny i współpracowali oni z 16 rodzinami, które miały trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo – wychowawczej. W 2014 roku (w okresie 02.06.2014r.- 31.12.2014r.) zatrudnionych było 2 asystentów rodziny i obejmowali wsparciem 19 rodzin.

Od 01.01.2015r. do chwili obecnej jest zatrudniony 1 asystent rodziny, który obejmował wsparciem w 2015 roku 17 rodzin.

Wspieranie rodziny asystentem rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Nie jest możliwe wspieranie rodziny bez jej zgody. W sytuacji stwierdzenia, że dana rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i odmawia udzielenia jej wsparcia, konieczne jest zawiadomienie sądu opiekuńczego, który podejmie dalsze rozstrzygnięcia, mają na uwadze dobro dziecka. Podobnie postępuje się w sytuacji, gdy rodzina wyrazi zgodę na udzielenie jej wsparcia, jednakże nie będzie brała aktywnego udziału w tym procesie, zachowując bierność i oczekując, iż udzielone jej wsparcie nie będzie od niej wymagało żadnego zaangażowania. W stosunku do jednej rodziny z Gminy Wołczyn sąd wydał postanowienie zobowiązujące rodzinę do współpracy z asystentem rodziny.

IV. CELE PROGRAMU

Wspieranie rodziny biologicznej w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu utrzymania dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie, bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym Programu.

Program zakłada wzmocnienie działań profilaktycznych z rodziną i jej środowiskiem na rzecz pozostawienia w niej dziecka. Uwzględnia uwarunkowania Gminy Wołczyn i rozwiązania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia ich prawidłowego funkcjonowania.
2. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
3. Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

V. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada między innymi działania interdyscyplinarne w zakresie wsparcia rodziny, promowanie modelu funkcjonowania rodziny biologicznej, oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Cel 1: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych celem przywrócenia im prawidłowego funkcjonowania

| Lp. | Działania | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźnik ewaluacji |
|-----|--|------------------|--|---|
| 1. | Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami przez pracowników socjalnych | 2016-2018 | OPS w Wołczynie | Liczba osób objętych pomocą |
| 2. | Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (w tym posiłki dla dzieci w szkole i przedszkolu) rodzinom zagrożonym kryzysem, bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. | 2016-2018 | OPS w Wołczynie | Liczba rodzin objętych pomocą |
| 3. | Działania zaradcze oraz interwencyjne w przypadkach gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo rodziny a w szczególności dzieci. | 2016-2018 | OPS w Wołczynie, Szkoły, Przedszkola, Policja, Zespół Interdyscyplinarne | Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarne. |
| 4. | Zapewnienie rodzinom, w zależności od zdiagnozowanych potrzeb, pomocy asystenta rodziny | 2016-2018 | OPS w Wołczynie | Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny. |
| 5. | Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy | 2016-2018 | OPS w Wołczynie | Liczba monitorowanych rodzin |
| 6. | Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej | 2016-2018 | OPS w Wołczynie | Liczba umieszczonych dzieci |
| 7. | Finansowanie kosztów | 2016 - | OPS w Wołczynie | Liczba szkoleń |

| | | | | |
|----|--|-----------|--|------------------------------------|
| | szkoleń asystenta rodziny | 2018 | | |
| 8. | Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa | 2016-2018 | PCPR w Kluczborku, poradnia Psychologiczno – pedagogiczna, OPS w Wołczynie, Centrum Psychoedukacyjne | Liczba osób objętych poradnictwem. |
| 9. | Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę | 2016-2018 | OPS, WOK, Szkoły, Przedszkola, Parafie | Liczba osób objętych wsparciem |

Cel 2: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

| Lp. | Działania | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźniki |
|-----|--|------------------|--|--|
| 1. | Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych | 2016-2018 | OPS, Szkoły, Przedszkola, Centrum Psychoedukacyjne | Liczba przeprowadzonych rozmów, interwencji |
| 2. | Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień | 2016-2018 | OPS, Urząd Miejski, Szkoły, Przedszkola | Liczba przyznanych pomocy |
| 3. | Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych | 2016-2018 | OPS, Szkoły, Przedszkola | Liczba zorganizowanych zajęć |
| 4. | Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży | 2016-2018 | OPS, Szkoły, Przedszkola | Liczba przeprowadzonych rozmów |
| 5. | Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz innym uzależnieniom | 2016-2018 | OPS, Szkoły, Urząd Miejski w Wołczynie | Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych |

Cel 3: Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

| Lp. | Działania | Okres realizacji | Realizatorzy | Wskaźniki |
|-----|--|------------------|---|---|
| 1. | Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz rodziny | 2016-2018 | OPS, Szkoły, Przedszkola, Policja, GKP i RPA w Wołczynie, Sąd Rejonowy w Kluczborku, Zespół Interdyscyplinarny, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, parafie | Liczba spotkań, przekazanych informacji |
| 2. | Stąła współpraca z Powiatowym Centrum pomocy Rodzinie jako jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej | 2016-2018 | OPS, PCPR | Liczba spotkań, wymienionych informacji |

VI. REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU

1. Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie przy współpracy z:
 - 1) Placówkami oświatowymi w szczególności z terenu Gminy Wołczyn,
 - 2) Urzędem Miejskim w Wołczynie,
 - 3) Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołczynie,
 - 4) Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Wołczyn,
 - 5) Sądem Rejonowym w Kluczborku,
 - 6) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku,
 - 7) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kluczborku,
 - 8) Centrum Psychoedukacyjnym w Gimnazjalno-Licealnym Zespole Szkół w Wołczynie,
 - 9) Placówkami służby zdrowia,
 - 10) Komendą Powiatową Policji w Kluczborku, Posterunkiem Policji w Wołczynie,
 - 11) Organizacjami pozarządowymi,
 - 12) Parafiami.
2. Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie.
3. Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zamieszkujące Gminę Wołczyn.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie ze środków:

- 1) budżetu Gminy Wołczyn,
- 2) dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- 3) dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- 4) programów rządowych z zakresu wspierania rodziny.

Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji Programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych na lata następne.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów Programu. Analizowany będzie faktyczny rozwój i przebieg działań. Ocenie będzie podlegać zgodność działań z założonymi celami Programu i osiągniętymi wskaźnikami.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Ustalone efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny składanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie Burmistrzowi Gminy Wołczyn w terminie do końca marca każdego roku.

Opracowały:
Małgorzata Paradowska
Anna Piątek
Małgorzata Szkoruda
Agnieszka Wilczek